

НАРЕДБА № 1 ОТ 9 ЯНУАРИ 2012 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА "МОНТЪОР НА ТРАНСПОРТНА ТЕХНИКА"

В сила от 27.01.2012 г.

Издадена от министъра на образованието, младежта и науката

Обн. ДВ. бр.8 от 27 януари 2012г., отм. ДВ. бр.50 от 15 юни 2021г.

Отменена с § 2 от преходните и заключителните разпоредби на Наредба № 14 от 4 юни 2021 г. за придобиване на квалификация по професията "Монтьор на транспортна техника" - ДВ, бр. 50 от 15 юни 2021 г., в сила от 15.06.2021 г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя Държавното образователно изискване (ДОИ) за придобиването на квалификация по професията 525020 "Монтьор на транспортна техника" от област на образование "Техника" и професионално направление 525 "Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства" съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията 525020 "Монтьор на транспортна техника" съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на втора степен на професионална квалификация за специалностите 5250201 "Автотранспортна техника" и 5250202 "Пътностроителна техника".

Чл. 3. Въз основа на ДОИ по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 2 и 3 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват учебен план и учебни програми за обучението по специалностите по чл. 2.

Раздел II. Съдържание на Държавното образователно изискване

Чл. 4. (1) С ДОИ по чл. 1 се определя равнището на задължителната професионална подготовка в края на обучението по професията, което гарантира на обучаемия възможност за упражняване на професията 525020 "Монтьор на транспортна техника".

(2) Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията "Монтьор на транспортна техника" определя общата, отрасловата и специфичната задължителна професионална подготовка за професията, както и задължителната чуждоезикова подготовка по професията и избираемата подготовка.

(3) Съдържанието на всеки вид задължителна професионална подготовка по ал. 2 включва:

1. необходимите професионални компетенции (знания, умения и професионално-личностни качества);

2. тематичните области, от които се формира съдържанието на учебните предмети/модули.

Чл. 5. С ДООИ по чл. 1 се определят и входящото минимално образователно равнище, описанието на професията, целите на обучението, резултатите от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. Учебните планове и учебните програми за обучение по професията, действащи към влизане в сила на тази наредба, се прилагат до разработването и утвърждаването на учебните планове и учебните програми по чл. 3.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 17, т. 3 във връзка с чл. 16, т. 7 от Закона за народната просвета и отменя Наредба № 28 от 2003 г. за придобиване на квалификация по професия "Монтьор на транспортна техника" (ДВ, бр. 12 от 2004 г.).

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение към чл. 2

Държавно образователно изискване за придобиване на квалификация по професията "Монтьор на транспортна техника"

Професионално направление:		
525	Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства	
Наименование на професията:		
525020	Монтьор на транспортна техника	
Специалности:		Степен на професионална квалификация:
5250201	Автотранспортна техника	Втора
5250202	Пътностроителна техника	Втора

1. Входни характеристики

1.1. Изисквания за входящо минимално образователно равнище за ученици и за лица, навършили 16 години

За придобиване на втора степен на професионална квалификация по професията "Монтьор на транспортна техника" от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., изм. и доп. със

Заповед № РД-09-04 от 08.01.2004 г., Заповед № РД-09-34 от 22.01.2004 г., Заповед № РД-09-255 от 09.04.2004 г., Заповед № РД-09-274 от 18.02.2005 г., Заповед № РД-09-1690 от 29.09.2006 г., Заповед № РД-09-828 от 29.06.2007 г., Заповед № РД-09-1891 от 30.11.2007 г., Заповед № РД-09-298 от 19.02.2009 г., Заповед № РД-09-1803 от 29.10.2009 г., Заповед № РД-09-621 от 18.05.2010 г., Заповед № РД-09-1728 от 01.12.2010 г., Заповед № РД-09-748 от 13.06.2011 г. и Заповед № РД-09-1805 от 09.12.2011 г.) входящото минимално образователно равнище е:

- за ученици - завършено основно образование или завършен клас от средното образование при срок на обучението до 4 години (рамкова програма Б) или завършено основно образование при срок на обучението 4 години (рамкова програма В);

- за лица, навършили 16 години - завършен клас от средното образование или завършено средно образование при срок на обучението 1 година (рамкова програма Б) или завършено основно образование при срок на обучението 4 години (рамкова програма В).

1.2. Изисквания за входящо квалификационно равнище или професионален опит

За обучение по професията "Монтьор на транспортна техника" с придобиване на втора степен на професионална квалификация не се изисква кандидатите да притежават по-ниска степен на професионална квалификация или професионален опит.

За лица с професионален опит по професията може да се организира надграждащо обучение. Съдържанието на обучението се определя след сравнение на компетенциите и резултатите от ученето, описани в Държавното образователно изискване (ДОИ) за придобиване на квалификация по професията.

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Придобилият втора степен на професионална квалификация по професията "Монтьор на транспортна техника" може да: работи с техническа, конструктивна и технологична документация; извършва демонтаж, монтаж, центровки и регулировки; извършва диагностика и контрол на техническото състояние на механизми, системи и агрегати на автотранспортна и пътностроителна техника; извършва дейности при техническото обслужване, ремонта и безопасната експлоатация на автотранспортна и пътностроителна техника, като използва ефективно конструкционно-ремонтни и експлоатационни материали; оценява качеството на извършваната работа. При изпълнението на ежедневните задачи монтьорът спазва изискванията за здравословни и безопасни условия на труд, техника на безопасност, хигиена и охрана на труда, пожарна и аварийна безопасност.

Монтьорът има възможност да работи във всички предприятия и фирми с предмет на дейност продажба, ремонт и експлоатация на автотранспортна и пътностроителна техника.

Монтьорът използва широк спектър материали, машини, агрегати, съоръжения, инструменти и приспособления:

- материали - чертожни, конструкционно-ремонтни, експлоатационни - технически течности, електролити, добавки, миещи препарати и др.;

- инструменти и приспособления - чертожни, измерителни, механични, електрически, пневматични и др. - ръчни и преносими, шлосерски, монтьорски (универсални и специализирани) за монтаж, демонтаж, техническо обслужване, диагностика и ремонт;

- машини, агрегати, съоръжения - шмиргели, механични ножовки, повдигателни, специализирана и диагностично-регулируемна апаратура, миялна техника, техника за гресиране и мазане, работни канали и естакади, автотранспортна и пътностроителна техника и нейните агрегати, възли и детайли;

- други - компютърни системи и софтуерни продукти, офис техника, предпазни средства и съоръжения, предпазни, предупредителни и забранителни знаци, надписи и табели.

Важни за професията личностни качества са: концентрация на вниманието, издръжливост на напрегната работа и стрес, технически усет и способности, отговорност, дисциплинираност, комуникативност и готовност за работа в екип и с клиенти, лоялност, коректност и такт, самоконтрол.

Работното време е стандартно, като е възможно при експлоатацията на автотранспортна и пътностроителна техника да се работи и в почивни дни.

Работната среда често включва:

- работа в помещения с повишена шумност и запрашеност, на работни площадки и обекти на открито при неблагоприятни атмосферни условия;

- манипулации с пожароопасни материали, химически агресивни и отровни течности;

- повишена концентрация на отровни изпарения на горивно-смазочни материали и изгорели газове от работа на ДВГ;

- продължително физическо натоварване и др.

Лице, придобило втора степен на професионална квалификация по професията "Монтьор на транспортна техника", трябва да има допълнителна правоспособност (според специалността):

Специалност "Автотранспортна техника" за:

- управление на МПС от категория "В" съгласно изискванията на Наредба № 37 от 2002 г. за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение, издадена от министъра на транспорта и съобщенията (ДВ, бр. 82 от 2002 г.).

Специалност "Пътностроителна техника" за:

- управление на МПС от категория "В" и "Ткт" съгласно изискванията на Наредба № 37 от 2002 г. за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение, издадена от министъра на транспорта и съобщенията (ДВ, бр. 82 от 2002 г.);

- машинист на пътностроителни машини съгласно изискванията на Правилника за добиване на правоспособност за машинисти (ДВ, бр. 20 от 1967 г.);

- машинист на багери, предназначени за работа с кука, грайфер или електромагнит, съгласно изискванията на Наредба № 1 от 2002 г. за реда и условията за придобиване и признаване на правоспособност за упражняване на професии по управление на товароподемни кранове и подвижни работни площадки, издадена от министъра на образованието и науката и министъра на труда и социалната политика (ДВ, бр. 28 от 2002 г.).

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

След придобиване на втора степен на професионална квалификация по специалност от професията "Монтьор на транспортна техника" обучаваният може да продължи обучението си по професия "Техник на транспортна техника" за придобиване на трета степен на професионална квалификация от същата специалност или по друга специалност, като обучението му по общата задължителна професионална, отрасловата и част от специфичната за професията задължителна професионална подготовка се зачита.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД - 2011), утвърдена със Заповед № РД-01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, изм. и доп. със заповеди № РД-01-204 от 28.02.2011 г., РД-01-426 от 30.05.2011 г. и РД-01-529 от 30.06.2011 г.

Придобилите втора степен на професионална квалификация по професията "Монтьор на транспортна техника" могат да постъпват на работа на длъжности (професии) от единични групи 7231 Механици и монтьори на моторни превозни средства, 7233 Механици и монтьори на промишлени и селскостопански машини и оборудване, 8331 Водачи на автобуси и ватмани, 8332 Водачи на тежкотоварни автомобили и 8341 Оператори на подвижни съоръжения в селското и горското стопанство, както и други длъжности, включени при актуализиране на НКПД.

3. Цели на обучението

3.1. Цели на обучението по общата задължителна професионална подготовка - единна за всички професионални направления

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- познава и използва личните предпазни средства, знае и прилага основните правила за безопасна работа при експлоатацията, техническото обслужване, диагностиката и ремонта на автотранспортна и пътностроителна техника на строителната площадка и работното място;

- опазва околната среда;

- познава съществуващите икономически отношения, процеси и явления, свързани с упражняването на професията;

- познава и спазва правата и задълженията си като участник в трудовия процес съгласно трудовото законодателство, разбира договорните отношения между работодател и работник;

- участва активно и с чувство за отговорност при разпределение и изпълнение на задачите, съдейства и търси помощ от екипа;

- осъществява ефективна комуникация при изпълнение на трудовата си дейност в работен екип, с клиенти, с прекия ръководител - разбира своята роля в трудовия процес и съзнава необходимостта от повишаване на квалификацията си;

- умее да намира, съхранява и изпраща информация с помощта на компютърни системи и офис техника, създава текстови документи, документи с електронни таблици и база данни, презентации и интегрирани документи, работи със специализирани софтуерни продукти;

- осъществява комуникация на чужд език, чете и разбира стандартна техническа и технологическа документация на чужд език.

3.2. Цели на обучението по отрасловата задължителна професионална подготовка - единна за всички професии от професионално направление "Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства"

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- познава и спазва изискванията и разпоредбите на нормативните документи, регламентиращи дейностите при експлоатация и ремонт на автотранспортната и пътностроителната техника;

- познава и прилага техниката (инструменти и приспособления, апаратура, агрегати, съоръжения, машини), технологиите и методите, прилагани при експлоатацията и ремонта на автотранспортна и пътностроителна техника;

- познава устройството, действието и приложението на машинните елементи и видовете двигатели;

- познава и използва ефективно конструкционно-ремонтни и експлоатационни материали според предназначението им, както и правилата за транспорта и съхранението им;
- познава основните принципи на съпротивлението на материалите, статиката, кинематиката и взаимозаменяемостта на детайлите;
- знае основните технологии за изработване на детайлите;
- познава основите на електротехниката и електрониката, автоматизацията и автоматичните устройства;
- познава понятията и принципите на термодинамиката и термодинамичните процеси, хидравликата и хидравличните устройства;
- разчита и намира информация в техническа, конструктивна и технологична документация;
- изготвя техническа, конструктивна и технологична документация - предписания, чертежи, скици, схеми и др.

3.3. Цели на обучението по специфичната за професията "Монтьор на транспортна техника" задължителна професионална подготовка

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- познава и прилага технологичната последователност на специфичните дейности при диагностика, техническо обслужване, ремонт и експлоатация на автотранспортна и пътностроителна техника;
- подбира и използва правилно инструменти и приспособления, апаратура, агрегати, съоръжения, машини, необходими за диагностика, техническо обслужване, ремонт и експлоатация на автотранспортна и пътностроителна техника;
- познава и прилага технологиите за работа с автотранспортна и пътностроителна техника;
- познава и ефективно използва конструкционно-ремонтните и експлоатационните материали;
- познава технологичните операции за изработване на детайлите на транспортна техника, рециклирането и унищожаването им;
- познава предназначението, устройството и принципа на действие на различните видове транспортна техника, в т.ч. техните двигатели, детайли, възли, агрегати и системи;
- измерва (изпитва), пресмята и анализира всички величини, необходими при диагностика, техническо обслужване, ремонт и експлоатация на автотранспортна техника;
- работи с приложен софтуер.

4. Резултати от ученето

Компетенции	Резултати от ученето
	Обучаваният трябва да:
Общи за професията "Монтьор на транспортна техника"	
1. Спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) и опазва околната среда при изпълнение на служебните задължения	<p>1.1. Описва вредното въздействие на експлоатационни материали, газове и газови смеси, механични и химични отпадъци при експлоатация и ремонт на автотранспортна и пътностроителна техника</p> <p>1.2. Оказва долекарска помощ при инциденти в резултат на експлоатация и ремонт на автотранспортна и пътностроителна техника или при удар от електрически ток</p> <p>1.3. Спазва правилата за безопасна работа с инструменти, приспособления, апаратура, агрегати, съоръжения, машини</p>

	<p>1.4. Изброява правилата за безопасност при работа с машини и при движение по пътищата, познава значението на различните видове средства за регулиране на движението по пътищата и на работните площадки и обекти</p> <p>1.5. Разпознава опасните ситуации, които могат да възникнат при експлоатация и ремонт на автотранспортна и пътностроителна техника</p> <p>1.6. Ползва по предназначение лични предпазни средства и специална работна екипировка и обезопасява работните места и площадки</p> <p>1.7. Знае правилата и процедурите за пожарна и аварийна безопасност и използва по предназначение съответните противопожарни средства и системи</p> <p>1.8. Събира, съхранява и транспортира отпадните продукти съгласно изискванията за опазване на околната среда</p>
<p>2. Използва техническа документация и нормативни документи</p>	<p>2.1. Разчита чертежи, схеми и друга специфична техническа документация и намира необходимата информация в тях</p> <p>2.2. Намира необходимата информация в стандарти, справочна и каталожна литература</p> <p>2.3. Използва по предназначение програмни продукти, специфичен софтуер, глобални и локални информационни мрежи и намира необходимата информация в тях</p> <p>2.4. Води дневници, съставя протоколи, графици, попълва ведомости и други отчетни документи</p>
<p>3. Извършва монтаж, демонтаж, центровка и регулировка на механизми, системи и агрегати на транспортна техника</p>	<p>3.1. Разпознава и избира необходимите за конкретните операции инструменти, приспособления, апаратура, агрегати, съоръжения, машини</p> <p>3.2. Разпознава и избира необходимите за конкретните операции конструктивно-ремонтни и експлоатационни материали и резервни части</p> <p>3.3. Извършва безопасно почистване на детайли, механизми и агрегати</p> <p>3.4. Извършва правилно необходимата механична и машинна обработка на материали и детайли</p> <p>3.5. Прилага в правилна последователност технологията и техниката за безопасен демонтаж, монтаж, центровка и регулировка на възли и детайли</p> <p>3.6. Работи в екип</p> <p>3.7. Оценява качеството на работата - сравнява съответствието на резултата от работата със стандарти, вътрешни и външни критерии</p>
<p>4. Извършва диагностика и контрол на техническото състояние на транспортната техника</p>	<p>4.1. Разпознава и избира необходимите инструменти, приспособления, апаратура, агрегати, съоръжения, машини</p> <p>4.2. Проверява изправността и атестира изпитателните стендове и контролно-измерителни прибори</p> <p>4.3. Измерва и отчита правилно с контролно-измерителна</p>

	<p>техника, диагностично-регулировъчна апаратура, спомагателна техника, инструменти и приспособления</p> <p>4.4. Описва критериите и оценява годността и безопасността на детайлите, механизмите, агрегатите и оборудването</p> <p>4.5. Извършва безопасно почистване на детайли, механизми и агрегати</p> <p>4.6. Прилага в правилна технологична последователност технологията и техниката за безопасна диагностика и контрол на техническото състояние</p> <p>4.7. Оценява качеството на работата - сравнява съответствието на резултата от работата със стандарти, вътрешни и външни критерии</p>
<p>5. Извършва техническо обслужване на транспортната техника</p>	<p>5.1. Разпознава и избира необходимите инструменти, приспособления, апаратура, агрегати, съоръжения, машини</p> <p>5.2. Намира необходимата информация в чертежи, схеми, в друга специфична техническа документация и електронни бази данни</p> <p>5.3. Извършва безопасно почистване на детайли, механизми и агрегати</p> <p>5.4. Проверява изправността и атестира изпитателни стендове и контролно-измерителни прибори</p> <p>5.5. Измерва и отчита правилно с контролно-измерителна техника, диагностично-регулировъчна апаратура, спомагателна техника, инструменти и приспособления</p> <p>5.6. Описва критериите и оценява годността и безопасността на детайлите, механизмите, агрегатите и оборудването</p> <p>5.7. Прави заявка и получава материали</p> <p>5.8. Запознава се с технологичните инструкции за последователността и обема на работа според вида на обслужването</p> <p>5.9. Прилага в правилна технологична последователност технологията и техниката за безопасно техническо обслужване на транспортната техника (почистване, смазване, центровка и регулировка)</p> <p>5.10. Оценява качеството на работата (сравнява съответствието на резултата от работата със стандарти, вътрешни и външни критерии)</p> <p>5.11. Попълва и оформя техническа документация за извършената работа</p>
<p>6. Извършва ремонт на транспортна техника</p>	<p>6.1. Разпознава и избира необходимите за конкретните операции инструменти, приспособления, апаратура, агрегати, съоръжения, машини</p> <p>6.2. Разпознава и избира необходимите за конкретните операции конструктивно-ремонтни и експлоатационни материали и резервни части</p>

	<p>6.3. Намира необходимата информация в чертежи, схеми, в друга специфична техническа документация и електронни бази данни</p> <p>6.4. Извършва безопасно почистване на детайли, механизми и агрегати</p> <p>6.5. Проверява изправността и атестира изпитателните стендове и контролно-измерителни прибори</p> <p>6.6. Измерва и отчита правилно с контролно-измерителна техника, диагностично-регулировъчна апаратура, спомагателна техника, инструменти и приспособления</p> <p>6.7. Описва критериите и оценява годността и безопасността на детайлите, механизмите, агрегатите и оборудването</p> <p>6.8. Анализира причините, довели до повреди</p> <p>6.9. Взема решения относно начините за ремонт и възстановяване</p> <p>6.10. Прави заявка и получава материали, резервни части и възли</p> <p>6.11. Запознава се с технологичните инструкции за последователността и обема на разглобяване според вида ремонт</p> <p>6.12. Изготвя график за ремонта</p> <p>6.13. Извършва безопасно шлесерски операции, обработка и подмяна на детайли, възли, механизми и агрегати</p> <p>6.14. Прилага в правилна последователност технологията и техниката за безопасен ремонт</p> <p>6.15. Работи в екип</p> <p>6.16. Разчита и спазва графика на ремонтните дейности</p> <p>6.17. Оценява качеството на работата - сравнява съответствието на резултата от работата със стандарти, вътрешни и външни критерии</p> <p>6.18. Попълва и оформя техническа документация за извършената работа</p>
<p>Специфични за специалност 5250201 "Автотранспортна техника"</p>	
<p>7. Извършва безопасна експлоатация на автотранспортна техника</p>	<p>7.1. Дефинира и спазва правилата за безопасност при движение по пътищата, познава предназначението на различните средства за регулиране на движението по пътищата и на работните площадки и обекти</p> <p>7.2. Дефинира изискванията на нормативните документи за регистрация и контрол на автотранспортна техника</p> <p>7.3. Управлява правилно и безопасно моторни превозни средства</p> <p>7.4. Разпознава опасните ситуации, които могат да възникнат при управление на автотранспортна техника</p> <p>7.5. Спазва правилата за поведение при пътнотранспортни произшествия</p> <p>7.6. Разчита и спазва графици на движение и на</p>

	<p>товаро-пътнически потоци</p> <p>7.7. Разчита документация и спазва нормативните изисквания при спедиторска дейност</p> <p>7.8. Попълва и оформя техническа документация за извършената работа</p>
<p>Специфични за специалност 5250202 "Пътностроителна техника"</p>	
<p>8. Извършва безопасна експлоатация на пътностроителна техника</p>	<p>8.1. Дефинира и спазва правилата за безопасност при движение по пътищата, познава предназначението на различните средства за регулиране на движението по пътищата и на работните площадки и обекти</p> <p>8.2. Дефинира изискванията на нормативните документи за регистрация и контрол на пътностроителна техника</p> <p>8.3. Управлява правилно и безопасно моторни превозни средства</p> <p>8.4. Разпознава опасните ситуации, които могат да възникнат при управление на пътностроителна техника</p> <p>8.5. Спазва правилата за поведение при пътнотранспортни произшествия</p> <p>8.6. Разчита и спазва технологични карти, схеми, графици за работа с различните видове пътностроителна техника</p> <p>8.7. Разчита документация и спазва нормативните изисквания при строително-монтажни работи</p> <p>8.8. Извършва в правилна технологична последователност безопасни работи със земекопно-подравняващи и земекопно-транспортиращи машини, машини за пътни настилки, машини за производство на разтвори и др.</p> <p>8.9. Попълва и оформя техническа документация за извършената работа</p>

5. Изисквания към материалната база

5.1. Учебен кабинет

5.1.1. Основно оборудване: работно място за всеки обучаван (работна маса и стол), работно място за обучаващия (работна маса и стол), учебна дъска, шкафове, гладка свободна стена за окачване на табла, платно за прожектиране, дъска за писане, аудио-визуална техника и др.

5.1.2. Учебни пособия: демонстрационни табла, схеми, диапозитиви, слайдове, макети и модели; реални образци; онагледяващи табла; учебни видеофилми; програмни продукти; каталози, инструкции, справочници, технически паспорти и др., съобразени с преподаваното учебно съдържание; фирмени материали за автотранспортна и пътностроителна техника.

5.2. Учебна работилница

5.2.1. В учебни работилници и лаборатории се провежда обучението по практика на професията и по лабораторна практика. Обучаващите институции, провеждащи обучение по професията "Монтьор на транспортна техника" - втора степен на професионална квалификация, осигуряват учебни работилници за учебна и лабораторна практика по специалността, учебна практика по диагностика, обслужване и ремонт, оборудвани с необходимите шлосерски и специализирани инструменти, приспособления, контролно-измерителна техника, диагностично-регулировъчна апаратура, спомагателна техника, агрегати, съоръжения, машини.

Всички учебни работилници и учебни лаборатории се обзавеждат с машини и съоръжения, демонстрационни макети и модели, реални образци на съвременни конструкции автотранспортна и пътностроителна техника, онагледяващи табла, учебни видеофилми, програмни продукти, съобразени с формирането на практически умения у обучаваните. Работните места се оборудват с необходимите противопожарни средства и предпазни съоръжения.

5.2.2. При практическото обучение се използват конструкционно-ремонтни и експлоатационни материали, които е необходимо да се съхраняват в съответна складова база (за резервни части, за инструменти, за горивно-смазочни материали и др.), оборудвана съгласно изискванията за безопасност.

5.2.3. За практическото обучение за управление на МПС се осигуряват учебни автомобили и учебен полигон.

5.2.4. За практическото обучение за работа с пътностроителна техника (технологична практика) се осигуряват учебни пътностроителни машини (земянокопно-товарачни, земянокопно-транспортни и подравняващи, машини и съоръжения за настилки и уплътняване и др.) и учебен полигон.

Работните места в учебните машини трябва да бъдат допълнително оборудвани съгласно съответните нормативни изисквания.

6. Изисквания към обучавашите

Професионалната подготовка по професията "Монтьор на транспортна техника" се извършва от лица с образователно-квалификационна степен "магистър", "бакалавър" по специалности от професионални направления "Транспорт, корабоплаване и авиация", "Машинно инженерство", "Общо инженерство", "Материали и материалознание", "Електротехника, електроника и автоматика" от област на висше образование "Технически науки" и по специалности от професионални направления "Икономика" от област на висше образование "Социални, стопански и правни науки" от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с ПМС № 125 от 2002 г. (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), и съответстващи на учебните предмети (модули) от задължителната професионална подготовка.

За практическото обучение по придобиваните правоспособности трябва да притежават съответната правоспособност от същата или по-висока степен.

По изключение преподаватели по практика за придобиване на правоспособност могат да бъдат и лица с най-малко средно образование и степен на правоспособност, по-висока или равна на правоспособността, за която се провежда обучението, и с професионален опит не по-малък от 5 години.